

SCÉNÁŘ K ROZHLASOVÉ REPORTÁŽI

Blanka Čílová

Vypracovali: Martin Pajr, Matěj Kříž, Barbora Jiříčková, Radka Vagenknechtová

Vedoucí týmu: Mgr. Daneta Svobodová

Škola: ZŠ Husitská Nová Paka 1695

Je 5. 5. 2015 a my jsme se vydali do domu paní Blanky Čílové. Paní Čílová, prosím, řekněte nám vaše celé jméno a datum narození.

„Já se jmenuji Blanka Čílová, narodila jsem se 27. 9. 1928 v malé vesničce ve

Valdově u Nové Paky, no a žiji tady vlastně těch skoro málem 87 let na Novopacku.“

Paní Čílová, řekněte nám něco o vašem dětství.

„Moje dětství jelikož jsem byla jako jedináček, vyrůstala jsem v báječné rodině, tatínka i maminku jsem měla silně věřící a to mě teda poznamenalo i pro můj život, že jsem to co mě pak potkalo a co následovaly ty léta, že jsem vlastně všechno přečkala. A dětství bylo proto krásné nejenom proto, že jsem byla sama, ale také proto, že jsem se o všechno od malička zajímala. Já jsem měla zájem o všechno, o kulturu, o přírodu, prostě o sport, byla jsem velkou sportovkyní za Sokol. Byla jsem od 6 let zaznamenána v Sokole, jako nejmladší členka tehdy, protože to bylo vlastně jsem žila 11 let... jsem žila v první republice přátelé, to si uvědomte, že já ještě pamataju první republiku. A pak 6 let jsem žila vlastně v okupaci Německa, no a pak 3 roky po revoluci, no a pak od toho 48 roku vlastně mně nastaly ta těžká léta.“

Mohla byste nám povědět něco o Vašem prvním manželovi?

„Po 48 roce, když nastoupila vláda komunistů, manžel byl jako národní socialista a to už bylo vlastně největší takový to... ten černý bod v té rodině, že už jsme byli od 48 roce sledováni. Ale v 49 roce pak přišlo 27.srpna zatčení 17 novopackých občanů, kteří byli potom ve velkém skupinovém vlastně odsouzení v Hradci státním soudem ,odsouzení po přidání ke skupině doktorky Milady Horákové a pak to nastalo tak ,že vlastně ty tresty byly vysoké.“

Zdeněk Šolc, první manžel paní Čílové, byl zatčen se skupinou Malíř a převezen do Hradce Králové, kde absolvoval velmi kruté výslechy. Měl vytlučené zuby, rozbitá chodidla i prsty na ruku. Byl odsouzen za rozšiřování ilegálních letáků a držení vysílacích stanic, na 16 let těžkého žaláře do uranových dolů v Jáchymově. Doma zůstala manželka Blanka se svými malými dětmi. Rodina paní Čílové, ale nezůstala úplně bez pomoci.

„Novopačtí občané ,né každej byl statečnej, ale bylo jich mnoho, že když jsem měla v té době dvě malé děti, tříletou holčičku a devítiměsíčního chlapečka, takže první Vánoce byly kruté, protože to jsme nevěděli, co se bude dít, na kolik let budou odsouzeni. To ještě všechno bylo v otazníku. A byli lidé, kteří na Vánoce tajně bez podpisu mně házeli do poštovní schránky obnosy, abych měla z čeho vyžít. Na Novou Paku vzpomínám, i musím poznamenat, přátelé,že musím poznamenat i potom moje nastoupení do národního podniku Bonex, kde jsem pracovala 37 let a byli to jedni z nejlepších lidí, které jsem poznala, protože nikdy mě nikdo nedal najevo, do jaké skupiny patří oni a do jaké patřím já,ale vždycky mě dokázali podržet a každý rok na Vánoce mě pro děti přinesli dárky. Takže i potom jsem vlastně poznala dobré lidi při tom zaměstnání.“

Roku 1953, tzn. po čtyřech letech byl manžel Blanky Čílové propuštěn na amnestii. Jeho zdravotní stav poznamenala těžká fyzická práce v pracovním táboře.

„Přátelé, když ho zatkli, měl 85 kilo a když se mě vrátil, měl 43 a nepřejte si jeho tělo, jak vypadalo. O tom nikdy nerada hovořím, protože to bylo něco pro mě, já jsem ho koupala zvlášť, aby ho děti neviděly, protože to byly rozbičovaný záda,

strhané nehty, chybělo mu osm zubů, prostě to bylo, to byla krutá doba. A teďka jsme to museli všechno zastínit, aby se to nedozvědělo, protože on vlastně šel na základě toho, že byl vážně nemocen, on pak zemřel, měl spálený z Jáchymova tady ten jícen, celý. “

Režim v táborech byl právě v dobách intenzivní těžby na hranicích udržení fyzické existence, v zimě roku 1952 až 53 pracovalo u Jáchymovských dolů přes 15 000 vězňů. Jejich zdravotní stav a fyzická kondice se nelišily od zdravotního stavu vězňů z pověstných nacistických koncentráků z 2. světové války. Chyběly zde pouze plynové komory a spalovací pece, avšak vdechovaný plyn- radon působil v nevětraných šachtách pozvolna na zesláblý lidský organismus. Situaci v rodině těžce nesly i děti paní Čílové.

„Ty děti ve škole, ne každý byl takovým, byly i šikanovány a musím říct, že to znamenalo mého syna to znamenalo silně, protože právě na něho byl takovej nesenej... Že to byl chlapec, vždycky chlapci mají v tomto takové silnější pouto k tomu kolektivu, bych řekla. Děvčata jsou takový trošku rozmělněnější a mají různorodá vlastně svá zálibení, že jo v tom svém životě a on to nesl velice těžko, protože skutečně byl šikanován ve škole přímo paní učitelkou, nebudu jmenovat.“

Na závěr mám paní Čílová prozradila své životní krédo.

„Moje životní krédo je jedno. Být poctivým člověkem, v první řadě. Být pravdomluvným člověkem, nevynacházet v sobě nějaký ty kuplířství, co dneska je tak strašně známo v našem národě. A potom být statečný, moje krédo je ŽIVOT PATŘÍ SILNÝM A STATEČNÝM. A já až do posledního svého dechu, přátelé podle tohoto hesla žiju. Nebudu nikdy slabou ženou, babkou...Jsem, ale nebudu takovou tou klepavou, abych jenom viděla: Jémíne a von támleťen déšť je... NE, já musím vidět každý den, že vysvítne slunce, že nám zaprší, že nám poroste zelenina na zahradě, že potkám lidi, kteří se na mě budou usmívat a které já mám ráda, a když někoho mám ráda, jako teďka vás, tak vás budu mít ráda až do konce života svého.“